

Joseph en de Bomen

J. F. VAN LEER

De kleine Jezus sliep in een kribbe. Maria, zijn moeder, lag op de grond er naast, met haar hoofd leunend tegen Josephs knie, want hij had beloofd op het kindje te passen, terwijl zij wat zou rusten.

Joseph dommelde ook even en droomde van zijn huis in Nazareth, toen opeens het kindje even zacht huilde. Maria roerde zich in haar slaap, en Joseph schrok wakker.

De stal was donker, slechts een ster scheen door een lange spleet in het dak en wierp een lichtstraal over de kribbe, waar een os, een ezel en een paard bezig waren om de laatste bosjes hooi er uit te trekken. Joseph stond heel zachtjes op, om Maria niet wakker te maken. Een klein bibberend kreetje deed hem gewaar worden dat de kribbe leeg was,

en dat het kindje nu geen zacht hooi meer had om op te liggen, en zelfs geen dekking om het warm te houden.

Op een boze toon joeg Joseph de beesten naar de verste hoek van de stal. „Hadden jullie niet tot de ochtend kunnen wachten?” beet hij hun toe, terwijl hij de os een klap op zijn lenden gaf. „Kijk eens wat jullie vraatzucht gedaan heeft! Het kind zal van kou bevriezen.”

De klank van de klap en een lang-

gerekte kreet van kou van het kind maakten Maria wakker. Zij richtte zich op, steunend op haar elleboog.

„Och, Joseph,” zei zij, „sla de arme beesten niet. Het was hun hooi. Als zij te hongerig waren om het ons te lenen, hebben wij geen recht om boos te zijn. Geef mij het kind maar, dan zal ik het in mijn mantel wikkelen.” Nog mopperend tilde Joseph het kind uit de kribbe op en legde het in Maria's armen. Maar de blauwe mantel die Maria over het wiel van een oude wagen gelegd had om te drogen, kon toch niet gebruikt worden. Hij was nog nat van de sneeuw die gevallen was, toen zij en Joseph een schuilplaats in de stal zochten. Joseph keek even naar het bibberende kind en zijn ogen stonden droef. „Niemand wil ons helpen,” zei hij bitter. „De baas en zijn vrouw wilden ons geen onderdak geven in de herberg, en de dieren willen ons geen hooi lenen om het kind warm te houden. Iedereen is tegen ons.”

„Niemand is tegen ons,” antwoordde Maria, terwijl zij het kind wiegde en liefdevol naar Joseph keek. „De herbergier en zijn vrouw gaven ons hun stal, omdat wij erg moe waren en hun huis zo vol was, dat zij er geen plaats voor ons in hadden. De dieren gaven ons hun kribbe, omdat er geen wieg voor ons kind was. De mensen en de beesten zijn ons van dienst geweest, misschien zullen de bomen ons verder helpen. Och Joseph, zeg hun dat wij verkleumen en wat takken voor een vuur nodig hebben.” Joseph sloeg zijn mantel van schaapsvel om, opende de staldeur en trad naar buiten in de sneeuw. De aarde was wit, maar de sneeuwvlokken waren opgehouden te vallen en de lucht was helder en

bezaaid met sterren. De schrale bomen strekten hun kale takken hemelwaarts, terwijl hier en daar een kleine ijspegel hing, als een flonkerend juweel verloren aan een twijg. Er stonden vijgebomen, olijven, kleine ineengedrongen eiken en een verdorde hulst. In die tijden droeg de hulst geen rode bessen, en zijn bladeren waren niet het hele jaar door groen, maar vielen af als de herfst begon, kale takken achterlatend. Hij stond er zó lelijk bij, dat Joseph zijn jas met een nijdige ruk los trok toen de wol van zijn schaapsmantel in één van de takken vasthaakte. Hij draaide zich om en monsterde de vijgeboom.

„Als de zon schijnt, heeft de vijg zó veel vruchten,” dacht Joseph, „dat hij een paar takken heus niet zal missen. Ik zal het de vijg maar vragen.”

Maar de vijgeboom was verontwaardigd. „Weet je wel wat je vraagt?” was zijn antwoord.

„Slechts een paar takjes om een vuur te maken om een klein kind te verwarmen,” pleitte Joseph.

„Mijn takken versieren de heuvels het hele jaar door,” antwoordde de vijgeboom hooghartig. „Bij warm weer zijn zij met fruit overladen, en hebben de kinderen van Bethlehem er hun vreugde aan. Ook wanneer ik geen vrucht draag, vindt iedereen mijn zilveren schors prachtig. Moeten deze mooie takken ten bate van één enkel kind verbrand worden, als zo velen er van genieten kunnen? Neen, zoek je takjes maar ergens anders, oude man.”

Bedroefd en teleurgesteld vervolgde Joseph zijn weg.

Het werd kouder en kouder, en hij maakte zich ernstig bezorgd. Hij versnelde zijn pas de heuvel op, links en rechts zoekend, totdat hij bij een groepje olijven kwam. Zij schenen zo zachtmoedig en vriendelijk in het licht der sterren, dat hij er zeker van was, dat zij hem zouden helpen. „Och bomen,” zei hij, „in een stal hier dichtbij, naast de herberg, bevriest een kindje bijna van kou. Er brandt geen vuur. Geef mij alsjeblieft wat stukjes van jullie schors voor brandhout, zodat ik het kind en zijn moeder verwarmen kan.”

„Hoor je dat?” snerpte de oudste olijf, terwijl zijn takken van woede trilden. „Moeten wij, die olie en vruchten aan alle hongerige kinderen van Bethlehem geven, van onze schors, die ons warm houdt, ontdaan worden, omdat één vreemd kind koud is? Ga terug naar je eigen huis en ga dáár hout zoeken.”

„Ja, ga terug naar je eigen huis,” riepen de andere olijven in koor. „Vind daar maar je brandstof, oude man.”

En weer ging Joseph verder. Even later stond hij voor een paar eiken. „Willen jullie een handje takken geven?” vroeg hij bedeesd. „Er ligt een kind in de stal, dat huilt van kou. Als ik geen vuur er voor kan stoken, gaat het dood.”

Maar de eiken antwoordden ruw: „Laat ons met rust. Waarom moeten wij lelijk en kaal worden voor een vreemdeling, als de kinderen van Bethlehem zo van ons houden? In de lente versieren zij hun huizen met onze bladeren, en in de herfst spelen zij met onze eikels en galappeltjes. Hoe meer takken je brandt, hoe minder bladeren en eikels kunnen wij dragen. Ga weg, en zoek je brandstof ergens anders.”

Treurig liep Joseph het pad terug.

„Maria had geen gelijk,” dacht hij. „Van de bomen kunnen wij geen hulp verwachten.” Net had hij dit gemompeld, toen iets in de vacht van zijn mantel haken bleef — het was de lelijke hulst.

„Laat mij je helpen, Joseph,” drong hij aan. „Niemand zal mij missen, want ik ben zo

dor en lelijk. Ik draag geen vrucht om te eten of om mee te spelen. Mijn bladeren prikken zo, dat niemand ze plukt om er zijn huis mee te versieren, en zij sterven zo gauw af, dat zij het landschap niet mooi maken. Dit is de eerste keer dat een kind iets gevraagd heeft dat ik geven kan. Neem mij maar, Joseph."

Daarop maakte Joseph de aarde los rondom de wortels van de hulst, en trok de boom uit de grond. Toen droeg hij hem op zijn schouder naar de stal, brak hem in stukken en maakte er een heerlijk vuur mee. De hele nacht knapperden de takken in het vuur met een regelmatige gloed, en de hele nacht door was de stal warm en kon het kind rustig slapen. 's Ochtends, toen het vuur bijna uitgedoofd was, gloeide de as rood in een hoop op de grond, en nog was de stal lekker warm.

„Arme kleine hulst!” dacht Joseph hardop, „niets is er van jou over.”

„Gezegende kleine hulst,” zei Maria, „jij hebt het Christuskind verwarmd. Omdat jij dat gedaan hebt, zal iedere hulst op de hele wereld bladeren dragen die altijd groen zullen blijven, met bessen zo rood als de vonken in de as van dit heilige vuur. En als de kinderen het Kerstfeest vieren, dan zullen zij hun huizen opvrolijken met hulst.”

Sinds die nacht is de hulst altijd groen gebleven en heeft hij bessen gedragen, zo rood als vuur, terwijl de mensen er hun huizen met Kerstmis mee versieren.

Er is een licht verschenen

MIEN LABBERTON

Ergens in het hooggebergte van Zwitserland ligt een klein dorpje. Het bestaat uit niets anders dan kleine houten woningen, die lang geleden licht van kleur zijn geweest, maar nu is het hout bruinverweerd door weer en wind. Donkerbruin. Op enkele van die huisjes staan in de gevel spreuken uitgebeiteld. Dan steken de letters licht af tegen het donkere hout. Dat zijn altijd spreuken, die er op wijzen, dat de bewoners van het huis hun vertrouwen en hun hoop stellen op God. „*Das Haus gebaut – auf Gott vertraut*,” staat er op één der huisjes. Het huis gebouwd – op God vertrouwd. „*Deinen Glauben kann niemand rauben*” staat er op een ander. Je gelóóf kan je door niemand ontroofd worden. En al die donkere huisjes staan vlak rondom een witte kerk, een kleine kerk, maar met een hoge, spitse, witte toren, die naar de hemel wijst. 's Zondags zitten alle bewoners van het dorpje des morgens of des avonds in dat kerkje en luisteren naar wat de prediker hun te zeggen heeft, mannen, vrouwen en kinderen. En de hele week staat dat kerkje met zijn slanke toren als een veilige wachter in hun midden. Maar er zijn ook nog andere woningen. Die liggen daar niet zo gezellig tussen de andere in, maar die liggen hoger, véél hoger, tegen de berghellingen op. Erg eenzaam liggen die daar, vooral als de zomer voorbij is. De bewoners van die huisjes hebben nog méér behoefte dan de anderen, om 's Zondags naar dat kerkje te gaan, al moeten ze er ook vaak in de wintermaanden een zware tocht voor maken door de dikke sneeuw, die de smalle paadjes langs de diepten gevaarlijk maakt, omdat je de randen dan niet kunt zien.

We gaan nu naar het hoogstgelegen van deze eenzame woninkjes toe. Het is de dag vóór Kerstmis, de dag dus, waarop „Kerstavond” begint. Je moet door bergen van